

PROJEKTO HERITPROT ĮGYVENDINIMO EIGA 2012-2013 METAIS

INTERREG IVC grupės projektas HERITPROT „Gaisrų prevencija ir gaisrų gesinimo sistemų tobulinimas Pasaulio paveldo miestų istoriniuose centruose“ vykdomas nuo 2012 metų pradžios, projekto įgyvendinimo pabaiga – 2014 m. gruodžio mėnuo. Projekto darbe analizuojama Europos miestų patirtis, saugant ir gelbstint kultūros paveldo vertybes gaisrų metu. Projekto partneriai – dešimties Europos miestų atstovai: Bergeno, Cuencos, Holloko, Rygos, Sighišoaros, Varšuvos miestų savivaldybės, Tenerifės priešgaisrinio gelbėjimo konsorciumas (vadovaujantis partneris), Azorų civilinės saugos tarnyba, Merseyside priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba ir Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūra (toliau – VSAA). 2012 -04-11 d. sudaryta sutartis dėl projekto HERITPROT įgyvendinimo su Vilniaus apskrities priešgaisrine gelbėjimo valdyba (toliau – VAPGV). Sudaryta projekto vietos darbo grupė, susidedanti iš VSAA ir VAPGV atstovų.

Projekto bendrasis tikslas - parengti leidinį „Gerųjų praktikų vadovas“ ir vietinius gaisrų prevencijos veiksmų planus, į kuriuos turi būti įtrauktas Europos partnerių gerosios patirties įgyvendinimas. Vilniaus projekto dalies tikslas – išanalizavus ir pritaikius partnerių patirtį, parengti **Veiksmų planą Vilniaus senamiesčio gaisrinei saugai stiprinti**.

2012-ais ir 2013-ais metais miestai partneriai paeiliui organizavo teminius seminarus La Lagunoje, Cuencoje, Sighišoaroje, Vilniuje, Varšuvoje, Holloko ir Liverpulyje, kurių metu teoriškai ir praktiškai pristatė gerąją patirtį gaisrinės saugos organizavimo istoriniuose miestuose srityje. 2013-05-15/18 d. **projekto HERITPROT seminare Vilniuje** dalyvavo 50 projekto partnerių atstovų. Pagrindinius pranešimus skaitė kviešti ekspertai: Zalcburgo miesto ugniagesių tarnybos viršininkas Eduard Schnoell ir Florencijos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininko pavaduotojas Luca Nassi. Miestų-partnerių atstovai pristatė savo gerosios praktikos pavyzdžius. Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos specialistai pristatė patirtį rengiant edukacines gaisrų prevencijos programas ir rengiant mokymus įmonėms, taip pat gaisrų gesinimo praktiką Vilniaus senamiestyje. Agentūros vyriausioji architektė perskaitė pranešimą apie Vilniaus senamiesčio paveldo vertę. Vizito į Vilniaus universitetą metu pristatytas VU mokslinės bibliotekos kultūros paveldas bei gaisrinės saugos sistema. Seminaro išvakarėse svečiams surengtas pažintinis vizitas į Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 6-osios komandos gaisrinę ir apžvalginę ekskursija po senamiestį.

2012-ais ir 2013-ais metais projekto darbo grupės nariai analizavo Vilniaus patirtį gaisrinės saugos srityje bei parengė atsakymus į projekto koordinatorių pateiktus **anketų klausimus** pagal projekto seminarų temas: gaisrų prevencija ir gaisrų gesinimas; specialieji planai; gaisrinės saugos mokymo programos ir

urbanistinė aplinka (gaisrinės saugos požičiu). Atliktas informacijos, reikalingos rengiant Gerųjų praktikų vadovą, surinkimas ir pateikimas koordinatoriams jų prašoma forma.

2012-11-20 d. surengtas **seminaras** Vilniaus muziejų, bibliotekų ir kitų svarbių kultūros paveldo objektų valdytojams. Prieš seminarą atlikta apklausa, kurios rezultatai parodė, kad kultūros paveldo objektų valdytojų pasiruošimas gelbėti kilnojamąsias kultūros vertybes gaisro ar kitų pavojų metu yra nepakankamas ir reikia toliau dirbti, norint pagerinti situaciją šioje srityje.

2013-06-26 d. suorganizuotas **tarpinstitucinis pasitarimas „Gaisrų prevencija saugant Vilniaus senamiesčio kultūros paveldo vertybes“**, kuriame dalyvavo Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos ir Savivaldybės Miesto plėtos departamento vadovai, Vilniaus arkivyskupijos ekonomas, Kultūros paveldo departamento, Savivaldybės Saugaus miesto departamento, Savivaldybės kultūros paveldo apsaugos skyriaus, Vilniaus universiteto, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos specialistai. Posėdžio metu pristatyti projekto partnerių patirties pavyzdžiai: istorinių miestų gaisrinės saugos planai ir kilnojamųjų kultūros paveldo vertybių evakavimo tvarką Ispanijos paveldo miestuose, nekilnojamojo kultūros paveldo objektų studija Liverpulyje. Diskusijos metu aptarti klausimai – Vilniaus kultūros paveldo pastatų valdytojų pasirengimas ekstremalioms situacijoms, kilnojamųjų kultūros vertybių evakavimo tvarka, prioritetinių kultūros vertybių sąrašų sudarymas. Pasitarimo metu nuspręsta, kad būtų tikslinga sukurti Vilniaus senamiesčio – UNESCO pasaulio paveldo objekto - gaisrinės saugos planą, parengti prioritetinius kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašus bei tų vertybių apsaugos informacines lenteles, kuriomis galėtų naudotis priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnai.

2013-09-18 d. projekto HERITPROT darbo grupės pasitarimo metu nuspręsta, jog reikia **sudaryti Vilniaus senamiesčio gaisrinės saugos planą**. Priemonė „parengti Vilniaus senamiesčio gaisrinės saugos planą“ įtraukta į atnaujinamą Gaisrų prevencijos Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje priemonių planą.

2013-11-19 d. surengtas **antrasis tarpinstitucinis pasitarimas** dėl Vilniaus senamiesčio kultūros paveldo objektų, skirtų saugoti ir eksponuoti kilnojamąsias kultūros vertybes, gaisrinės saugos priemonių. Posėdyje dalyvavo LR Kultūros ministerijos, Kultūros paveldo departamento, Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, Savivaldybės Miesto plėtos ir Saugaus miesto departamentų atstovai. Remiantis projekto HERITPROT patirtimi, VSAA parengė siūlymą dėl Vilniaus senamiesčio svarbiausių nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų sąrašo. Pasitarime buvo svarstoma, kokiais kriterijais remiantis reikėtų atrinkti objektus į tokį sąrašą ir kaip Priešgaisrinei gelbėjimo valdybai perduoti informaciją apie kilnojamąsias kultūros vertybes, saugomas muziejuose, bažnyčiose, bibliotekose ir muziejuose. Posėdyje svarstytos medžiagos pagrindu **VSAA parengė siūlymus** Kultūros ministerijai ir Kultūros paveldo departamentui (išsiųsti 2013-12-12 d. raštu Nr. 64) **dėl Vilniaus senamiesčio prioritetinių gaisrinės saugos požičiu kultūros paveldo objektų sąrašo ir jo sudarymo kriterijų**. Kultūros ministerija 2014-01-13 d. raštu Nr. S2-86 iš esmės pritarė dėl Sąrašo sudarymo kriterijų, tačiau pateikė pastabas. Sąrašas patikslintas ir kriterijai pataisyti pagal ministerijos pateiktas pastabas.

2013-12-10 d. Savivaldybės Miesto plėtos departamente vykusiame pasitarime **nuspręsta Vilniaus senamiesčio gaisrinės saugos planą (schemą) rengti GIS duomenų pagrindu**. VSAA pateikė siūlymą departamentui dėl Gaisrinės saugos **plano turinio ir techninės užduoties** plano parengimui. 2014-01-17 d. VSAA raštu Nr. 65, išsiuntė patikslintą Vilniaus senamiesčio prioritetinių gaisrinės saugos požičiu kultūros paveldo objektų sąrašą ir jo sudarymo kriterijus Vilniaus miesto savivaldybei ir VAPGV. Šis sąrašas teikiamas kaip priedas prie Gaisrinės saugos plano rengimo užduoties. 2014-01-21 d. gautas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos raštas Nr. (11.13.) 2-150, kuriame pritariama nuomonei Vilniaus senamiesčio gaisrinės saugos planą (schemą) rengti GIS duomenų pagrindu, su galimybe pagal poreikį ją atnaujinti.

Tešiant projekto Heritprot darbą 2014 m. numatoma koordinuoti gaisrinės saugos plano rengimo darbus; bendradarbiauti su Kultūros ministerija ir Kultūros paveldo departamentu, stiprinant kilnojamųjų kultūros paveldo vertybių gaisrinės saugos priemones; parengti projekto **Gerųjų praktikų patirties taikymo Vilniaus mieste galimybių studiją bei Veiksmų planą Vilniaus senamiesčio gaisrinei saugai sustiprinti**, o taip pat dalyvauti bendrame projekto darbe rengiant **Gerųjų praktikų vadovą**. Trečiąjį **tarpinstitucinį pasitarimą** planuojama surengti vasario mėnesio pabaigoje.

Projektas finansuojamas per INTERREG IVC programą iš Europos regioninio plėtos fondo lėšų.